

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः
५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

आचार्यसेतुः (फलितज्यौतिषम्) - षष्ठपत्रम्
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2021-22

पत्रम् - विषयः -
अध्येतुः नाम - पञ्जीकरणसंख्या -
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः -

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम -
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः -
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः 100	प्राप्ताङ्काः

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् -
दिनाङ्कः -

आचार्यसेतु: (फलितज्यौतिषम्) - षष्ठपत्रम्

विषय: – ज्यौतिषशास्त्रपरिचय: – 100 अङ्काः।

निर्देश: – अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति। अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note – This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्ड:—क

अङ्काः – 20 X 02 = 40

निर्देश: : अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five (25) questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. प्रश्नभूषणस्य कर्ता कः ?
2. सिद्धान्तशिरोमणिः केन विरचितः ?
3. ग्रहलाघवग्रन्थस्य कर्ता कः ?
4. वेदाङ्गज्योतिषस्य रचयिता कः ?
5. अथर्वज्योतिषस्य अन्तिमश्लोकौ कौ ?
6. वैदिककालात् पूर्ववर्तिकालस्य का संज्ञा ?
7. किं नाम करणम् ?
8. सिद्धान्तस्कन्धस्य विषयाः के ?
9. ऋतवः कति सन्ति के च ते ?
10. नरपतिजयचर्यास्वरोदयस्य प्रणेता कः ?
11. बुधस्य मित्रग्रहाः के ?
12. त्रुटिशब्दस्य कोऽर्थः ?
13. किन्नाम ग्रहणम् ?
14. ज्योतिषे कति स्कन्धाः प्रसिद्धाः ?
15. स्वर्भानुः कस्य ग्रहस्य संज्ञा ?
16. याज्ञवल्क्यस्मृतौ नवग्रहाणां नामानि कस्मिन् श्लोके प्रोक्तानि ?
17. वराहमिहिरस्य सिद्धान्तग्रन्थः कः ?
18. ब्राह्मस्फुटसिद्धान्तस्य रचना कदा जाता ?
19. भट्टोत्पलस्य स्थितिकालः कः ?
20. इक्कवालादयः कति योगाः भवन्ति ?

21. अनन्तदैवज्ञस्य पितुः नाम किम् ?
22. सोमसुतः इति पदेन कः ग्रहः बोध्यः?
23. जन्मपत्रदीपकस्य कर्ता कः ?
24. दक्षिणायनं कदा भवति ?
25. वेदस्य कति अङ्गानि सन्ति ?

खण्डः-ख

अङ्काः - 05 X 08 = 40

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् पञ्च केचन (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains eight (08) questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. ज्योतिषशास्त्रस्य वेदाङ्गत्वं श्रेष्ठत्वञ्च वर्णयत।
2. सिद्धान्तस्कन्धस्य परिचयं सप्रमाणं दत्त।
3. वैदिककाले ज्योतिषशास्त्रस्य स्वरूपं कीदृशम् आसीत्? इति विशदयत।
4. ज्योतिषशास्त्रस्य विकासे आर्यभट्टस्य योगदानं प्रतिपादयत।
5. मुहूर्तशास्त्रस्य परिचयः देयः।
6. शकुनशास्त्रस्येतिहासं निरूपयत।
7. पृथुयशसः वैशिष्ट्यं प्रतिपादयत।
8. मनुस्मृतौ ज्योतिषशास्त्रस्य के विषयाः प्राप्यन्ते? वर्णयत।

खण्डः-ग

अङ्काः - 02 X 10 = 20

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः त्रिंशत्शब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains four (04) questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. प्रश्नशास्त्रस्य रमलपद्धतिविषयमधिकृत्य निबन्धो लेख्यः।
2. त्रिस्कन्धज्योतिषशास्त्रस्य परिचयं सप्रमाणं दत्त।
3. ताजिकशास्त्रस्य परिचयः विस्तरेण देयः।
4. स्वरशास्त्रस्य महत्त्वं वैशिष्ट्यञ्च विस्तरेण वर्णयत।

